

[Alfred Jensen.]

Vi ved jo — ikke mindst fra modstandskampen — at der er forskel, endda stor forskel. Det står fast, at nogle officerer på udslyggende poster udnyttede deres position til en skæv fordeling af de våben, der under selve besættelsen ad illegal vej og under den største fare blev bragt her til landet. På et tidspunkt, hvor det gjaldt om at effektivisere kampen mod besættelsesmagten, og hvor der var store, aktivt kæmpende grupper, der var parat dertil, men ikke besad de fornødne våben, oplagrede disse officerer våben i depoter. Det vakte ikke alene harme i den aktive modstandsbevægelse, men også hos de allierede, der bragte store ofre for at understøtte og hjælpe danske kampgrupper. Denne sabotage af våbenleverancerne til modstandsbevægelsen virkede — tilsigtet eller ej — som en hjælp til besættelsesmagten, og her til kom, at modstandsbevægelsen under givne omstændigheder også skulle sættes direkte ind i regulære kampe mod tyskerne i samarbejde med de allierede styrker. Det var jo netop med denne mulighed for øje, at general Gørtz var blevet udpeget til at overtage den operative kommando.

Det var disse forhold, der gjorde det nødvendigt for Eisenhower at påtale disse officerers misligheder ved våbenfordelingen og pålægge Gørtz at få forholdet bragt til afslutning ved, at den danske hær gjorde sin pligt på et kollektivt grundlag og gik ind i kampen sammen med modstandsfolkene og ikke sikrede hæren nogen fortrinstillig. Generaløjtnant Viggo Hjalp har påtaget sig det personlige ansvar for favoriseringen af O-grupperne. I første omgang har han motiveret den med frygt for kommunisterne. Efter at det af modstandsfolk og for øvrigt også af officerer er blevet afvist som så horribelt, at det ikke kan tages alvorligt, har han ændret sin forklaring til, at våbnene skulle forbeholdes dem, der i tilfælde af kamp også mod ydre fjender og til ordenens opretholdelse kunne yde den mest effektive indsats. Det er udenomssnak.

Hovedproblemet var at sætte den folkelige kamporganisation, modstandsbevægelsen såvel før som efter befrielsen, i stand til at løse de kampopgaver, der forelå for Danmark. Det er altså modstandsbevægelsen, denne vort århundredes største folke-

lige nationale bevægelse i Danmark, generalen med sine dispositioner vendte sig imod. Den omstændighed, at hærchefen har medskyldige, gør ikke forseelsen mindre. Efter de militære strafferegler er det en skærpende omstændighed. Det er også belastende, at en af hans nærmeste medarbejdere, Schjødt-Eriksen, under okkupationen, hvor det gjaldt om at gøre front mod besættelsesmagten, indmeldte sig i nazipartiet. Det er betegnende, at hæren hverken under besættelsen eller efter befrielsen har skilt sig af med denne mand. Man forstår udmærket, at hærchefen beklager sig over, at der er foretaget historieskrivning nu. Denne historieskrivning har netop vist, at antidemokratiske og folkefjendtlige indstillinger i høj grad findes i officerskorpset, og at disse officerer i bestemte situationer kunne være skæbnesvangre for folket og dets stræben.

Militaristerne og militarismen får ved dette forslag mere til rådighed og større indflydelse. Også af den grund kan man ikke bagatellisere forslaget, og på denne baggrund bliver det dansk-tyske militære samarbejde, som forsvarsordningen bygger på, ikke mindre mislieblich. Det er almindelig kendt, at militarisme og nynazisme boltrer sig i Vesttyskland, der slet ikke er blevet et demokratisk og fredselkende land, og hvor militarismen slet ikke er udryddet for bestandig, som Danmark udtrykte ønske om i noten af januar 1947. Nazismen breder sig. Tidligere Hitlerofficerer beklæder høje stillinger i forbundshæren og er i gang med planlægning af en kommende angrebskrig, hvor som tidligere nævnt Østersøen skal være den strategiske krigsbasis nr. 1. De tidligere nazidommere sidder igen i høje dommersæder og dømmes dem, der vender sig mod genrejsning af den tyske militarisme, og Vesttyskland forsynes med atomvåben. Alvoren heri trådte klart frem ved afsløringerne af forhandlingerne mellem Vesttyskland og Spanien om tyske øvelsespladser og depoter i Spanien. Bag det hele så man konturerne af den gamle Berlin-Madridakse. At Vesttyskland også er ude efter baser og depoter i andre lande, reducerer ikke uhyggen, men viser temmelig klart perspektivet. Det er ikke underligt, at offentligheden i de vesteuropæiske lande har vendt sig mod den vesttyske aggressive optræden.